

Теодор

райзер

Сестра
Керрі

Харків
«ФОЛІО»
2017

Розділ I

МАГНІТ ДІЄ. ЗА ПРИМХОЮ СТИХІЙ

Керолайн Мібер сідала в денний поїзд, що прямував до Чікаго. Все її майно вмістилося в невеличку валізу, а ще вона мала дешевеньку сумку під крокодилову шкіру, на додачу — бутерброд у картонній коробочці та жовтий шкіряний гаманець із квитком, папірцем з адресою сестри, котра мешкала на Ван-Б'юрен-стріт, і чотирма доларами. Був серпень 1889 року.

Керолайн, вісімнадцятирічна дівчина — жвава, але сором'язлива — була сповнена ілюзій, властивих недосвідченій юності. Певна річ, був жаль при розставанні з родиною, але що їй було втрачати? Рясні сльози котились у неї при прощальному поцілункові матері, її горло стислося, коли вагони саме простукотили повз млин, — там татко працював поденно. Лише щемке зітхання вирвалося з грудей, коли такі звичні зелені околиці міста пропливали за вікном — прощавай, рідна домівко, дівочі роки — всі ці узи вже розірвано без вороття...

Хоча — хтозна, адже можна зійти на найближчій станції і знов повернутися додому. Попереду незнайоме велике місто, але ж сполучення тут регулярне — поїзди прибувають щодня. Та й Чікаго не так уже й далеко від Колумбія-Сіті. Хіба кілька годин їзди, якихось кількасот миль, — перешкода? Вона витягла папірець із адресою сестри — цікаво, де це? За вікном мелькав зелений краєвид, а дівчина поринула у свої швидкоплинні думки, не помічаючи нічого. Що то чекає її в отому Чікаго?

Ну от, дівчина полишила батьківський дім у вісімнадцять, і куди поведе її доля? Чи потрапить вона в надійні руки, і душа її розвиватиметься, швидко засвоюючи уроки добродетності, чи її затягне стрімкий вир... Щось середнє тут неможливе.

Велике місто сповнене усіляких згубних принад, куди небезпечніших, аніж якийсь спокусник. Тут задіяні такі могутні сили, що збуджують найтонші емоції, ваблять нездоланими спокусами міської культури. Сяйво тисяч вогнів діє не менш гіпноотично, ніж палкий блиск закоханих очей. Ота круговерть для недосвідченої дівчини спричиняє приголомшливий вплив, не підвладний людині. Розмаїття звуків, вирвисько життя у велетенському нагромадженні людських вуликів — усе це бентежить, хвилює. І скільки звабного може все це нашепотіти в беззахисне дівоче вухо. А поруч — нікого, хто б пояснив, порадив, застеріг! Не знаючи того, що криється за сліпучою завісою, людина часто потрапляє в тенета, бо ота музика присипляє, ослаблює або й геть руйнує, здавалось би, такі міцні принципи добродетля.

Керолайн, себто «сестра Керрі» — так ніжно називали її вдома, ще була надто нерозвинена, щоб спостерігати й аналізувати. Молодості властивий егоїзм, правда не надмірний. Сповнена юних мрій, із вродженою кмітливістю в очах, гарненька своєю молодістю, хоча й малопомітна, вона, немов нерозквітла уповні квітка, становила отой зразок американки середнього класу в третьому поколінні, що колись переселились в Новий світ. Книжки її геть не цікавили, — то було надто складно — опанувати мудрість за сімома печатами. Мистецтва кокетування Керрі ще не засвоїла, не навчилася граціозно відхилити голівку, руки були незграбні, а ніжки, хоч і маленькі, ступали важко. Однак їй хотілось справляти гарне враження, вона гостро відчувала життя, але понад усе прагла вирватися із убогого існування...

Дівчина вже поповнила ряди хоробрих завойовників, що вирушали на розвідку, мріючи підкорити таємниче місто, плекаючи зухвалі мрії про те віддалене майбутнє, коли це місто схилиться до її ніг.

— Чи не правда, це — один з найчарівніших курортів у всьому штаті Вісконсін? — промовив хтось у неї над вухом.

— Невже? — відгукнулась вона збуджено.

Поезд саме відійшов від станції. Керрі ще раніше завважила позад себе якогось мужчину. Його погляд спинився на її пишню-

му волоссі, вона чула, як він нетерпляче роззирається на своєму сидінні. Невже нею зацікавились? Дівоча стриманість і почуття добротності диктували: ніякої фамільярності з чужими мужчинами. Але він був такий привабливий, а ще ота упевненість від чималого досвіду і звичних перемог. Тож дівчина відповіла.

Він, спершись на спинку її сидіння, трохи нахилився вперед, продовжуючи чемну розмову:

— Авжеж, для жителів Чікаго це чудовий курорт. А які готелі! Ви, мабуть, тут ще не були?

— Я, власне... — трохи знітилась Керрі. — Я живу в Колумбія-Сіті, а тут і справді ще не була.

— Отже, ви вперше їдете до Чікаго? — спитав він.

Дівчина крадькома розглядала його рум'яні свіжі щоки, світлі вуса, щиру усмішку. А тоді, зненацька обернувшись до нього, глянула йому просто в очі; інстинкт самозахисту і кокетство безладно борсалися в ній.

— Звідки ви взяли? — задержувато схилила голівку дівчина.

— Пробачте, що помилився, — відповів він люб'язно.

То був типовий роз'їзний агент промислової фірми, себто їх пізніше назвали комівояжерами. Йому більше пасувало слівце — зальотник. В останній чверті дев'ятнадцятого століття воно означало молодика, одяг і манери якого були розраховані на те, щоб полонити отаких наївних дівчат. Його коричневий твідовий картатий піджак (тоді ще новинка) згодом стане звичною формою ділових людей. З глибокого викоту жилета визирала смугаста крохмальна сорочка, а з рукавів піджака — такі ж манжети, з позолоченими запонками з фальшивими агатами під назвою «котяче око». На пальцях — кілька перснів, один — з масивною печаткою. Ясна річ, на жилеті — золотий ланцюжок від годинника із значком таємного масонського ордену Лосів. Піджак тісно облягав груди. Глянсові жовті черевики на товстій підосві та м'який сірий капелюх доповнювали туалет молодика. На наївну дівчину він справляв приголомшливе враження — вона з першого ж погляду помітила в ньому усі ці деталі.

Такий тип людей вартий того, щоб зупинитись на них детальніше. Ось найхарактерніші з прийомів і методів, які вони з успіхом застосовували. Чепурне вбрання — перша і неодмінна ознака такого зальотника, без якої він — ніщо. А ще — добре розвинена постава, очі сповнені гострого потягу до жінок. Розум, не

надто обтяжений міркуваннями про світові проблеми. Додайте сюди невиситиму жадобу всіляких насолод. Загалом — нічого надто складного. Насамперед — зухвальство, підкріплене сильним потягом і захопленням прекрасною статтю.

Зазвичай, він починав свої зальоти з милою фамільярністю, не без підлещування, — це майже завжди гарантувало успіх. Якщо жінка кокетувала, він дозволяв собі торкнутись якогось бантика, а помітивши, що «клює», вже звертався до неї на ім'я.

Зайшовши до універсального магазину, він фамільярно спирався на прилавок і звертався до продавчині з якимись запитаннями. У товаристві попутників — у поїзді, в залі для чекання він діяв інакше. Ось об'єкт, вартий уваги, — і він стає дуже чемний, заводить розмову на тему дня, проводить даму до салон-вагона, допомагає нести валізу, а якщо пощастить — сідає поруч, сподіваючись, що трапиться нагода позалицятись. Підсунути подушку, книжку, ослінчик під ноги, спустити штору — про все це він не забував вчасно подбати. А коли прибували до місця призначення, він не квапився потурбуватись про її багаж лише тоді, коли справа була зовсім безнадійна.

Коли-небудь якась із жінок напише вичерпний трактат про одяг. Яка б не була молода жінка, вона чудово розбирається в одязі. Оцінюючи поглядом чоловіче вбрання, жінка проводить невловну грань між мужчинами, вартими уваги і, навпаки. І досить комусь спуститися нижче цієї грані, жінка на такого й не гляне.

Часом обставини заставляють жінку згадати про свій туалет і зіставити його з одягом чоловіка. Власне, так сталося і з Керрі. Вона раптом побачила себе збоку. Ота простенька синя сукенка, оздоблена чорною бавовняною тасьмою, — така убога. А згадавши, сховала під лавку ніжки у зношених черевиках.

— До речі, — продовжував він, — я ж багатьох знаю у вашому місті! Приміром, Моргенрота — готовий одяг, і Гібсона — мануфактурний магазин...

— Невже? — перебила вона, — скільки хвилюючих митей пережила вона перед вітринами цих магазинів...

Молодик відчув, що нарешті заволодів її увагою — уперед! За хвилину він уже сів поруч. О, йому є що розповісти провінціалці: про торгівлю одягом, про свої мандрі в Чикаго. О, які там розваги!